

Endda er det hovedsagelig udviklingen i Vestgrønland fra Kap Farvel til Upernavik, der er beskrevet; forholdene i Østgrønland og Kap York-egnen træder kun glimtvis frem.

Når skildringen er blevet så omfattende, skyldes det for en stor del, at materialet ikke tidligere har været benyttet. Finn Gad har derfor ment det nødvendigt at gå i detaljer vedrørende adskillige problemer og spørgsmål, der ellers kunne have været behandlet i en række mindre studier. Som den første større Grønlands-historie er bogen derved blevet så meget mere værdifuld. Det er dog et spørgsmål, om den ikke ville have vundet i læselighed, om skildringen havde været strammet en del. Tilfældigheder og det offentlige træghed er væsentlige elementer i denne periodes Grønlands-historie, og de lange udredninger af den danske regerings bestræbelser for under uhyre vanskelige forhold at fremme mission og handel er ikke altid lige spændende. Så er der langt mere liv i afsnittene om grønlandske befolknings- og kulturforhold, om kulturpåvirkningen og den grønlandske befolknings reaktioner. Som grundlag for forståelsen er det udenrigs- og statspolitiske problemkompleks dog også af betydning, og med skildringen af disse forhold kaster Grønlands-historien tillige lys over væsentlige sider af regering og administration under enevælden.

En række kortskitser, det omfattende noteapparat og meget udførlige personnavne- og sagregistre gør det let at arbejde med bogen, der ligesom første bind er smukt illustreret, om end illustrationsmaterialet, især for tiden efter 1750, for en stor del svigter.

Ole Degn

Bo Bramsen: Ferdinand og Caroline. (Gad 1968). 206 s.

Samme 2. udv. udg. (Politikens Forlag, 1969). 336 s.

Gads Forlag udgav til nytåret 1968/69 en bog om prins Ferdinand og prinsesse Caroline, forfattet af forlagsdirektør Bo Bramsen. Den foreligger nu i udvidet udgave som første bind i et nyt historisk bibliotek, som Politikens Forlag vil udgive; det skal fortrinsvis rumme bøger om personer i 2.-3. parket.

Det er en god optakt, den nye skriftrække får. I og for sig bygger bogen ikke på indgående kildestudier, men på den foreliggende litteratur. Det er imidlertid imponerende, hvad dette har kunnet give. Meget vil mange læsere måske kende; men der er næppe nogen, der tidligere af de spredte oplysninger har kunnet skabe sig blot nogenlunde det helhedsbillede, her gives. I den udvidede udgave er der taget en hel del med, som nok ligger i yderkanten af emnet; men det belyser dog godt det miljø, hovedpersonerne udgik fra. Selv om historikeren af faget undertiden må føle kilderne noget overfortolkede, står der det tilbage, at både han og den i øvrigt historisk interesserede både vil blive fængslet og belært af den oplag: skrevne bog, der tillige er fortræffeligt og ofte overraskende illustreret.

Vagn Dybdahl

Arne Hoff og Anton Hvidt: Den danske reserveofficer 1842-1967. (Reserveofficersforeningen i Danmark, 1967). 160 s.

Det er fortrinsvis det ydre og det formelle, der er emnet i bogen. Der siges noget om de forskellige bestemmelser for reserveofficerer, lidt om